

ГЕОГРАФСКА ХРОНИКА

ЈУГОСЛАВИЈА

Трећи конгрес словенских географа и етнографа. Од 4 до 17 маја 1930 године изведен је у нашој земљи III конгрес словенских географа и етнографа. Конгрес је био под покровитељством Њ. В. Краља Александра, а чланства у почасном одбору конгреса примили су се, поред Господина Министра Просвете, и Господа Министри Војске и Морнарице, Спољних Послова и Саобраћаја. У одбору који је конгрес припремио и извео били су научни радници из Београда, Загреба, Љубљане и Скопља. На конгрес су послали своје изасланике: Пољска и Чехословачка. Академија Наука, универзитети у Варшави, Кракову, Прагу и Братислави, Географска Друштва у Варшави, Лођу, Паризу и Лилу, Војни Географски Институту у Варшави и Прагу, и друге научне установе. Сем тога, на конгресу су узели учешћа највиђенији претставници Географије, Етнографије и сродних наука из Пољске, Чехословачке и Југославије.

Као и на оба претходна, тако је и на овом конгресу рад био подељен у осам секција. Те су секције обухватале: прва Геодезију, Картографију, Геофизику, Метеорологију, Климатологију и Хидрографију; друга Геоморфологију и Геологију; трећа Фитогеографију; четврта Зоогеографију; пета Антропогеографију и Привредну Географију; шеста Етнографију, Социологију, Демографију и Антропологију; седма Регионалну Географију и Методику Географије; и осма Историску Географију и Историју Географије. Како је конгрес изведен у облику експерзије, то су предавања по

секцијама држана у университетским седиштима, — у Београду, Скопљу, Љубљани и Загребу. Као и на досадашњим конгресима, тако је и овога пута предавачима било остављено да сами бирају предмете о којима ће предавати. Због те слободе у избору, питања о којима се предавало била су врло разноврсна. Она су се скоро сва тицала Пољске, Чехословачке и Југославије, али су обухватала врло разноврсне особине поменутих држава и њихових народа. По примеру досадашњих конгреса, и предавања са овог конгреса биће објављена у нарочитом зборнику.

Наши научни радници одржали су сразмерно мали број предавања о нашој земљи и народу, али су за то другим начинима упознавали учаснике конгреса са нашом земљом и народом. Они су најпре издали, на нашем и француском језику, дело *Краљевина Југославија, географски и етнографски преглед*, у коме су наша земља и народ скоро свестрано приказани. Затим је, опет у нашем и француском издању, изишао *Опис пута* (од Београда преко Сарајева до Загреба), где су крајеви, кроз које се пролазило, такође свестрано приказани. Оба ова дела пружила су учасницима конгреса општу представу о нашој земљи, и дала подробна обавештења о крајевима, кроз које се екскурзија кретала.

Ова је екскурзија представљала за учаснике прилику да разгледају врло многе и врло разноврсне наше крајеве. Од Београда она је водила Дунавом кроз Ђердап, даље долином Тимока, и код Ниша ушла у долину Јужне Мораве; одатле је ишла у Скопље и даље

преко Косова кроз долину Ибра у Краљево; из Краљева је ишла у Сарајево, и долином Неретве и Попова Поља у Дубровник; затим морем преко Сплита до Сушака, и даље жељезницом у Љубљану и Загреб. Поред ове главне, биле су се изводиле по околини свих већих градова, у којима се конгрес задржавао.

Учасници конгреса разишли су се у Загребу, с убеђењем да је овај конгрес успео у оба своја главна задатка: да буде смотра савременог стања географске и етнографске науке код Словена, и, нарочито, да прикаже Југославију.

Б. Ж. М.

Географска предавања на нашим Универзитетима у 1930 години. Београд. Универзитет. Летњи семестар: Вујевић Д-р Павле, редовни професор: *Океанографија* (динамика), 2 часа; *Динамичка Метеорологија*, 2 часа; *Практична вежбања из Метеорологије*, 2 часа. Милојевић Д-р Бор. Ж., редовни професор: *Географија Југославије* (II део), 3 часа; *Упутства за географска испитивања* (за слушаоце V—VIII семестра), 2 часа; *Географски семинар* (за слушаоце V—VIII семестра), 2 часа; *Географска и картографска вежбања* (за слушаоце I—IV семестра), 2 часа, за слушаоце V—VIII семестра, 2 часа; *Географске екскурзије*. Зимски семестар. Вујевић Д-р Павле, редовни професор: *Копнене воде*, 2 часа; *Динамичка Метеорологија*, 2 часа; *Практична вежбања из Метеорологије*, 2 часа. Милојевић Д-р Бор. Ж., редовни професор: *Посебна Географија* (I део), 3 часа; *Географска вежбања*, 3 часа; *Картографска вежбања* (по споразуму са слушаоцима).

Скопље. *Филозофски Факултет*. Летњи семестар: Јовановић Д-р Петар, ванредни професор: *Општа Географија*, 2 часа; *Регионална Географија*, 2 часа; *Географске и картографске вежбе*, 1 час; *Географски семинар*, 2 часа; *Екскурзије*, по споразуму са слушаоцима. Радовановић Д-р Војислав, ванредни професор: *Регионална Географија—Нови Свет*, 1 час; *Општа Антропогеографија*, 1 час; *Антропогеографија Балканског Полуострва*, 2 часа; *Антропогеографска ве-*

жбања, 1 час; *Географски семинар*, 2 часа; *Географске екскурзије* (по споразуму); *Народи на Земљи*, 1 час; *Етнолошки семинар*, 2 часа; *Етнографске екскурзије* (по споразуму). Зимски семестар: Јовановић Д-р Петар, ванредни професор: *Геоморфологија*, 2 часа; *Европа*, 1 час; *Југославија*, 1 час *Географске и картографске вежбе*, 1 час; *Семинар* (заједно са Д-р Вој. Радовановићем), 2 часа; *Екскурзије* (по споразуму са слушаоцима). Радовановић Д-р Војислав, ванредни професор: *Регионална Географија—Нови Свет*, 1 час; *Антропогеографија Балканског Полуострва*, 2 часа; *Општа Антропогеографија*, 1 час; *Географске вежбе*, 1 час; *Географски Семинар* (заједно са Д-р П. Јовановићем), 2 часа; *Географске екскурзије*, (по споразуму са слушаоцима).

Zagreb. *Sveučilište*. *Ljetni semestar*: Senoa Dr. Milan, redovni profesor: *Geografija Azije*, 3 časa; *Aplinski ogranci južno Drave i Kupe*, sa vježbama u terenu, 2 časa; *Geografski repetitorij*, 1 čas. Gavazzi Dr. Artur, umirovljeni profesor: *Opća Klimatologija*, 2 časa; *Specijalna Fiziogeografija*, nastavak 2 časa; *Seminar*, 2 časa. *Zimski semestar*: Senoa Dr. Milan: *Sjeverna i istočna Azija*, 3 časa; *Sjeverna Amerika*, 2 časa; *Geografski repetitorij*, 2 časa; *Gavazzi Dr. Artur*, umirovljeni profesor: *Opća Oceanografija*, 2 časa; *Seminar*: *repetitorij iz Opće Geografije* (samo za kandidate koji imaju Geografiju pod C).

Ljubljana. *Univerza Kralja Aleksandra*. *Letnji semestar*: Melik Dr. Anton, docent: *Geomorfologija*, 3 ure; *Seminar*: 2 ure; *Geografske vaje*: celodnevno vsak dan. *Zimski semestar*: Melik Dr. Anton, docent: *Klimatologija*, 3 ure tedensko; *Seminar*, 2 ure tedensko; *Geografske vaje* (z ekskurzijami), 6 ur tedensko.

Ш. Солдо.

Фондови и задужбине у 1930 години. Фонд Владимира Карића. У 1930 години добили су помоћ из овога фонда за испитивање: Бор. Ж. Милојевић, за динарско приморје; Сима М. Милојевић, за Топлицу; и Ђорђе Паунковић, суплент у Бијељини, за доњу Млаву.

Аустралијанска Задужбина за Институт за Антропогеографију, Социологију и Економију. Ова је задужбина издала

у 1930 години помоћ за рад овим испитивачима: Луцијану Марчићу, за околину Нина и Земуника; Буру Синобаду, за Буковицу; Шпиру Солду, за Вољујак и Маглић; Милану Карановићу, за Лудмер; Петру Шобајићу, за љубињски, требињски, никшићки и цетињски срез; Андрији Лубурићу, за Калиновик с околином; Ј. Ердељановићу, за рад у которском архиву; Митру Влаховићу, за Горњу и Доњу Морачу; Бор. Ж. Милојевићу, за динарско приморје; Миласаву Лутовцу, за Проклетије; Љуб. Павловићу, за Пештер; Петру Петровићу, за слив Рашке; Миленку Филиповићу, за Гласинац; Светозару Рајичевићу, за Метохију; Станоју Мијатовићу, за Белицу; Воиславу Радовановићу, за област Бабуне, Клепе и Тополке; Стојку Аћимовићу, за Доњи Полог; Петру Јовановићу, за Горњи Полог; Атанасију Урошевићу, за Криву Реку, Новобрдски крај и Гњилане; Андри Јутронићу, за Брач; и Др. Илији Синдику, за рад у бечким архивама.

Ш. Солдо.

Административна подела Краљевине Југославије — Према закону од 3 октобра 1929 год. о називу и подели наше Краљевине на управна подручја, и према уредби од 4 новембра 1929 год. о променама подручја срезова и општина Краљевина Југославија подељена је на девет бановина и Управу града Београда. Бановине су подељене на окружне инспекторате а ови на срезове. У 1930 образована су два нова среза: опленачки са седиштем у Тополи и младеновачки, са седиштем у Младеновцу. Овде се износе површине за поједине бановине и инспекторате, као и број становника према попису од 31 јануара 1921 год.

I *Дравска бановина*: 15.936 км², 1.037.838 становника. Седиште бана је у Љубљани, 53.294 становника. Окружни инспекторат мариборски са седиштем у Марибору има 6.734 км², а 524.576 становника; Марибор броји 30.662 становника.

II *Савска бановина*: 37.110 км², 2.336.739 становника. Седиште бана Загреб, 108.674 становника. Има три окружна инспектората: varaždinski са седиштем у Вараждињу 5.602 км², а 522.577 становника. Вараждин, 13.647 становника;

огулински са седиштем у Огулину обухвата 12.527 км² и 471.220 становника, Огулин има 8.598 становника; и осигејски са седиштем у Осигеју има 10.217 км², а 560.025 становника. Осигеј има 34.485 становника.

III *Врбаска бановина*: 20.436 км², 828.556 становника. Седиште бана је у Бања Луци, 18.001 становник. Има два окружна инспектората: бихаћски, са седиштем у Бихаћу, има 6.056 км², а 251.546 становника, Бихаћ 6.372 становника, и јајачки који има 4.657 км², а 117.268 становника.

IV *Приморска бановина*: 19.368 км², 786.357 становника. Седиште бана је у Сплиту, 25.042 становника. Има само мостарски окружни инспекторат са седиштем у Мостару; он обухвата 7.219 км² а има 241.523 становника. Мостар има 18.176 становника.

V *Дринска бановина*: 29.577 км², 1.354.200 становника. Има три инспектората: тузлански, ужички и шабачки. Тузлански окружни инспекторат велики је 6.522 км² и има 287.189 становника. Тузла, 13.354 становника; ужички окружни инспекторат велики је 8.246 км² а има 350.182 становника. Ужице, 4.893 становника; шабачки окружни инспекторат је велики 7.673 км² а има 435.935 становника. Шабац 9.224 становника.

VI *Зетска бановина*: 30.741 км², 782.972 становника. Седиште бана је на Цетињу, 5.473 становника. У њој су три окружна инспектората: бијелопољски, дубровачки и митровички. Бијелопољски окружни инспекторат заузима површину од 9.181 км² а има 201.841 становника. Седиште инспектора је у Бијелом Пољу, које броји 3.297 становника. Дубровачки окружни инспекторат је велики 6.444 км² и има 192.986 становника. Дубровник је седиште инспектора, и броји 8.239 становника. Митровички окружни инспекторат обухвата површину од 5.647 км², а има 178.237 становника. Седиште инспектора је у Кос. Митровици, која има 9.981 становника.

VII *Дунавска бановина*: 30.158 км², 2.107.658 становника. Седиште бана је у Новом Саду, који има 44.237 становника. У њој су четири окружна инспектората: сомборски, великобечкеречки, кра-